

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel.+370 70662008, faks.+370 70662000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898 PVM mokėtojo kodas LT100001069417.

UAB „Tiltų ekspertų centras“
T. Ševčenkos g. 16A/ Vytenio g. 14
LT-03111, Vilnius.

2012-04-16

Nr. (2.6)-A4-1082

AB „Lietuvos geležinkeliai“
Mindaugo g. 12/14, LT-03603, Vilnius.

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS „RAIL BALTICA“ GELEŽINKELIO RuoŽO LENKIJOS IR LIETUVOS VALSTYBĖS SIENA – MOCKAVA REKONSTRUKCIJOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. **Peržiūrima atrankos išvada** – Aplinkos apsaugos agentūros 2012-01-13 priimta atrankos išvada Nr. (2.1)-A4-109 dėl planuojamos ūkinės veiklos „Rail Baltica“ geležinkelio ruožo Lenkijos ir Lietuvos valstybės siena – Mockava rekonstrukcijos poveikio aplinkai vertinimo. Atrankos išvadoje nurodoma, kad minėtai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) neprivalomas.

2. **Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas** – AB „Lietuvos geležinkeliai“, Mindaugo g. 12/14, LT-03603 Vilnius; tel. (8-5) 269 2038, faks. (8-5) 2692128; lgkanc@litrail.lt

3. **Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas** – Esamo geležinkelio ruožo Lenkijos ir Lietuvos valstybės siena – Mockava (1435 mm vėžės pločio kelias) rekonstrukcija.

4. **Planuojamos ūkinės veiklos vieta** – Alytaus apskritis Lazdijų rajono savivaldybė ir Marijampolė apskritis Kalvarijos savivaldybė.

Esamo „Rail Baltica“ geležinkelio ruožo Lenkijos ir Lietuvos valstybės siena – Mockava rekonstrukcijos darbai bus vykdomi AB „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise priklausančių valstybinės žemės sklypų ribose.

5. **Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas** – Planuojamas naujos europinės vėžės 1435 mm pločio kelio įrengimas esamame Lenkijos ir Lietuvos valstybės siena – Mockava geležinkelio ruože (toliau – Geležinkelio ruožas), rekonstruojant esamą geležinkelio liniją. Nagrinėjamas geležinkelio ruožas daugiausiai praeina neurbanizuotomis teritorijomis. Tik prie Mockų ir Navininkų gyvenviečių gyvenamieji namai priartėja prie geležinkelio. Navininkų gyvenvietėje gyvena apie 70 žmonių, Mockuose – 300 gyventojų. Navininkų kaime artimiausias gyvenamasis namas yra nutolęs apie 90 m nuo nagrinėjamos geležinkelio trasos. Mockų kaime, Klevų gatvėje artimiausias gyvenamasis namas yra nutolęs apie 13 m nuo nagrinėjamos geležinkelio trasos, Dvaro gatvėje – 15 m.

Projekto „Rail Baltica“ tikslas palengvinti valstybės ekonominę ir socialinę plėtrą, užtikrinti laisvą žmonių, paslaugų ir prekių judėjimą, Baltijos jūros rytinės dalies miestų ir apskričių konkurencingumą ir pasiekiamumą.

Pagal techninę užduotį, rekonstruojamas geležinkelio ruožas skirstomas į dvi dalis: Geležinkelio ruožas Lenkijos ir Lietuvos siena – Mockava nuo 65+691 km iki pirmosios bėgių sandūros Lenkijos teritorijoje 78+840 km (Statinys Nr. 1) ir Mockavos geležinkelio stotis nuo 63+695 km iki 65+691 km (Statinys Nr. 2). Rekonstruojamame ruože yra 8 pervažos. Numatoma

visų pervažų rekonstrukcija: išasfaltuoti pervažų prieigas, įrengti naują pervažos klojinį. Įgyvendinat rekonstrukcijos projektą numatoma atnaujinti viršutinę kelio konstrukciją, atnaujinti arba įrengti naujus vandens nuvedimo griovius, rekonstruoti esamas pralaidas ir tiltus. Mockavos geležinkelio stotyje numatoma rekonstruoti šalikeles ir tarpukelės peronus, prailginti iki ne mažesnio kaip 750 m ilgio atvykimo – išvykimo kelius, įrengti drenažo sistemą. Norint užtikrinti keleivių saugumą, Mockavos stotyje bus įrengtos pėsčiųjų perėjos patekimui ant tarpukelės perono.

Triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant planuojamą geležinkelio srautų įtaką dėl planuojamos ūkinės veiklos, atlikti kompiuterine programa *CadnaA (Computer Aided Noise Abatement)*. Triukšmo lygiai buvo vertinti skirtingu paros metu (dieną, vakare, naktį) ir L_{dvn} . Į viršnorminio triukšmo zoną (pagal L_{dienos} rodiklį) patenka 6 gyvenamosios aplinkos pastatai ties Mockų gyvenvietė. Į viršnorminio triukšmo zoną (pagal L_{vakaro} , $L_{nakties}$, L_{dvn} rodiklį) patenka 8 gyvenamosios aplinkos pastatai ties Senujų Alksnėnų, Naujosios Radiškės ir Mockų gyvenvietė. Įrengus 3,0 m aukščio akustines sienutes 4,5 m atstumu nuo kraštinio bėgio ašies triukšmo ribiniai dydžiai neviršys leistinų ribų prie gyvenamosios paskirties pastatų nagrinėjamame ruože. Numatomas akustinių sienučių ilgis nagrinėjamame ruože 260 m. Triukšmo ribinis dydis prie artimiausio gyvenamosios paskirties pastato priartės ne arčiau kaip 3,0 m. Į viršnorminio triukšmo zoną (pagal L_{vakaro} rodiklį) patenka gyvenamasis namas šalia Mockavos stoties. Įrengus 3,0 m aukščio akustines sienutes 4,5 m atstumu nuo kraštinio bėgio ašies triukšmo ribiniai dydžiai neviršys leistinų ribų prie gyvenamosios paskirties pastato nagrinėjamame ruože. Numatomas akustinių sienučių ilgis nagrinėjamame ruože 60 m (2 statiniui). Triukšmo ribinis dydis prie artimiausio gyvenamosios paskirties pastato priartės ne arčiau kaip 3,0 m.

Remiantis Lietuvos kultūros vertybių registru nagrinėjamame Geležinkelio ruože 1 km atstumu yra nustatyti trys nekilnojamojo kultūros vertybių objektai: į nagrinėjamą Geležinkelio ruožą patenka Navininkų geležinkelio pralaida; Piliakalnis ir Mockų (Mockavos) buvusios dvaro sodybos fragmentai, nutolę nuo planuojamo rekonstruoti Geležinkelio ruožo atitinkamai 300 m ir 195 m. Atliekant rekonstrukcijos darbus Navininkų geležinkelio pralaidos vertingosios savybės nebus pažeistos, bus atlikti Navininkų geležinkelio pralaidos akmenų mūro grindinio tipo tyrimai. Techninio projekto sprendiniai dėl Navininkų geležinkelio pralaidos bus derinami su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniu padaliniu. Kultūros paveldo objekto tvarkymo projektą parengs Kultūros paveldo departamento atestuotas specialistas.

Rekonstruojama „Rail Baltica“ Geležinkelio ruožo dalis 12,250 km patenka Kalvarijos biosferos poligoną, kuriame yra įsteigta „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbi teritorija – Kalvarijos apylinkės (LTKALB001). Saugomos paukščių rūšys: griežlės, nendrinės lingės, pievinės lingės, švygždos, dirvoniniai kalviukai.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos vieta patenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbią teritoriją – Kalvarijos apylinkes (LTKALB001), Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) nustatė planuojamos ūkinės veiklos poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumą. VSTT 2011-12-15 priimta išvada (Nr. V3-2109 (7.16) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvados“ – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo poveikio „Natura 2000“ teritorijose ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Marijampolės visuomenės sveikatos centras 2012-01-31 raštu Nr. 5D-201 pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą. Rašte nurodyti šie motyvai: pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 2005, Nr. 84-3105) nuostatas, vienas pagrindinių tikslų yra nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį

planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai; PAV atrankos išvadoje nenurodyta, kokių atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos yra išsidėstę artimiausi gyvenamieji namai (gyvenamosios sodybos); nenurodyta ar buvo vertintas triukšmo lygis ir ar jo vertės neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 nustatytų triukšmo ribinių dydžių gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje, nepateikti triukšmo skaičiavimo ir modeliavimo rezultatai; nepateikta informacija apie triukšmo slopinimo sienučių efektyvumo rodiklius; nėra duomenų apie planuojamos ūkinės veiklos galimą oro taršą, jos pokyčius bei atitiktį teisės aktų, reglamentuojančių oro taršos ribines vertes gyvenamojoje aplinkoje, reikalavimams, nepateikti oro taršos modeliavimo ir skaičiavimo rezultatai.

Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyrius 2010-03-28 raštu Nr. R1-12-72 pateikė savo nuomonę apie poveikio aplinkai vertinimo atlikimo būtinybę. Rašte teigiama, kad nėra žinių kokių atstumu apgyvendintose teritorijose nuo geležinkelio vėžės yra gyvenamieji namai, nėra pagrįstų skaičiavimų apie numatomą triukšmą, vibracijos lygį bei jų neviršijimą pagal HN 33:2011 ir HN 50:2003 reglamentuotus lygius; nėra informacijos apie numatomas apsaugos priemones, jų naudojimo efektyvumo pagrindimą; nėra informacijos apie galimai susidarantiems cheminių medžiagų kiekių skaičiavimus.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

AB „Lietuvos geležinkeliai“ atstovai - Veronika Griganavičiūtė, Martynas Gedaminskas, Mindaugas Čekys; Marijampolės visuomenės sveikatos centro atstovės – Ingrida Pucėtienė ir Agnė Brazaitytė; Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyriaus vedėja Dalia Nekraševičienė; Lazdijų rajono savivaldybės administracijos atstovas – Saulius Počekvičius; Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Alytaus RAAD) direktorius Česlovas Meržvinskas ir Alytaus RAAD Poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vedėja Dalė Amšiejienė; Eisenbahn-und Bauplanungsgesellschaft mbH Erfurt“ Vilniaus skyriaus vadovas Darius Höhne; UAB „Tiltų ekspertų centras“ direktorius Regimantas Valasevičius ir inžinierius Juozas Jezukevičius.

Planuojamos ūkinės veiklos PAV subjektų, PAV dokumentų rengėjo, planuojamos ūkinės veiklos užsakovo ir atsakingos institucijos susitikimas motyvuotų pasiūlymų ir atrankos išvados persvarstymas (toliau – Posėdis) įvyko 2012 m. kovo 29 dieną 10 val. Alytaus RAAD, Kauno g. 69, Alytus. Šio posėdžio metu atsakinga institucija (Aplinkos apsaugos agentūra) ir PAV subjektai (Marijampolės visuomenės sveikatos centras ir Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyrius) pareikalavo, kad PAV dokumentų rengėjas jiems pateiktų papildomą informaciją apie planuojamos ūkinės veiklos sukeltą triukšmą, oro taršą, poveikio aplinkai mažinimo priemones ir atstumus iki artimiausių gyvenamųjų namų (gyvenamųjų sodybų). Minėto Posėdžio protokolai pasirašyti 2012-04-06, protokolo Nr. A7-13. UAB „Tiltų ekspertų centras“ 2012 m. kovo 29 d. pateikė papildomą informaciją suinteresuotiems PAV subjektams ir atsakingai institucijai.

8. Pastabos ir pasiūlymai

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) apie priimtą galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę LR aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-370 pakeitime (Žin., 2005, Nr. 93-3472; 2010, Nr. 2-81; 2011-05-14, Nr. 58-2790) nustatyta tvarka ir apie atliktą supažindinimą informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą.

Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyrius pateikė pastabą, kad nustatyta tvarka parengus techninį projektą, kuriame detaliau būtų pagrįsti techniniai sprendimai mažinantys galimą neigiamą triukšmo poveikį, jį būtina derinti su įgaliota institucija – visuomenės sveikatos centru.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. PAV subjektas - Marijampolės visuomenės sveikatos centras 2012-04-04 raštu Nr. 5D – 655 pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma.

9.2. PAV subjektas – Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyrius 2012-04-02 raštu Nr. R1-12-93 pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma.

9.3. Lokomotyvų išmetamų teršalų koncentracija, nagrinėjamame Geležinkelio ruože, įvertinus fonines koncentracijas, neviršija ir ateityje neviršys nustatytų vidutinių metinių ribinių verčių. Didžiausia kietųjų dalelių (KD_{2,5}) koncentracija sudarė 41 % vidutinės metinės ribinės vertės, azoto dioksido - 40 % vidutinės metinės ribinės vertės, kietųjų dalelių (KD₁₀) - 34 % vidutinės metinės ribinės vertės.

9.4. Planuojamos ūkinės veiklos metu bus įrengiamos neigiamo poveikio aplinkai mažinimo priemonės. Geležinkelio ruože, tose vietose, kur gyvenamosios paskirties pastatai patenka į viršnorminio triukšmo zoną, numatyta įrengti 3 m aukščio akustines sienutes 4,5 m atstumu nuo kraštinio bėgio ašies, sienučių bendras ilgis bus apie 320 m. Įrengus šias sienutes prie gyvenamosios aplinkos triukšmo ribiniai dydžiai neviršys leistinų ribų.

9.5. Vadovaujantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2011-12-15 (Nr. V3-2109 (7.16) pateikta išvada, planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

9.6. Numatomi darbai bus atliekami AB „Lietuvos geležinkeliai“ patikėjimo teise valdomų valstybinės žemės sklypų ribose.

10. **Priimta galutinė atrankos išvada** – planuojamai ūkinei veiklai „Rail Baltica“ geležinkelio ruožo Lenkijos ir Lietuvos valstybės siena – Mockava rekonstrukcija, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Direktorius

Raimondas Sakalauskas

Poveikio aplinkai vertinimo subjektų sąrašas

Adresatų sąrašas

LR AM regiono aplinkos apsaugos departamentams:

Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentas.

Kauno g. 69, LT-62107 Alytus,
Tel.: 8-315 56746, faks.: 8-315 56732

Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentas.

Dariaus ir Girėno g. 4, LT -68176 Marijampolė,
Tel.: 8-343-97800, faks.: 8-343-91955

Visuomenės sveikatos centrams:

Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyriui

Gėlyno g. 7, LT-67129 Lazdijai,
Tel./faks.: 8-318-51 267

Marijampolės visuomenės sveikatos centrui

A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
Tel. (8~343) 91 315, faksas (8~343) 53 319

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniams padaliniams:

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus teritoriniam padaliniui

Birutės g. 3 a, LT-62151 Alytus
Tel. (8 315) 25954

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui

Vytauto g. 19, LT-68300 Marijampolė
Tel. (8 343) 55246

Apskričių priešgaisrinėms gelbėjimo valdyboms:

Alytaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybos Lazdijų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

Ežero g. 33, LT-67115 Lazdijai,
faksas: (8 318) 50 210

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybos Kalvarijų gelbėjimo komandai

Dariaus ir Girėno g. 61, LT-69202 Kalvarija

Savivaldybių administracijoms:

Lazdijų rajono savivaldybės administracija

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 1, 67106 Lazdijai,
Tel. (8 318) 66 108, faks. (8 318) 51 351

Kalvarijos savivaldybės administracija.

Laisvės g. 2, LT-69214 Kalvarija,
Tel. (8 343) 23 894, faks. (8 343) 23 894